

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/20/2024
Identifikačné číslo spisu:	8318010184
Dátum vydania rozhodnutia:	18.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8318010184.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Kostolanskej a členov JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku na neverejnom zasadnutí konanom 18. júla 2024 v Bratislave, v trestnej veci obvineného T. H. Y. Š. F. E. J. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, o dovolaní obvineného T. H. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 19. mája 2022, sp. zn. 9To/38/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného T. H. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Humenné (ďalej len „súd I. stupňa“) z 28. júla 2021, sp. zn. 2T/34/2018, bol obvinený T. H. (ďalej len „obvinený“) uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

„dňa 13. 12. 2016 v čase okolo 10.35 hod viedol osobné motorové vozidlo zn. Ford Focus e. č. M.-XXXBO po ulici Laboreckej v Humennom smerom od čerpacej stanice OMV k nákupnému centru BILA a na priechode pre chodcov pri Tatrabanke zrazil cyklistu U. N., nar. XX.XX.XXXX, sediaceho na bicykli, ktorý prechádzal po priechode pre chodcov smerom od železničnej zastávky mesto Humenné k Tatrabanke takým spôsobom, že cyklista s bicyklom narazil za predné ľavé koleso osobného motorového vozidla, následne z bicykla spadol a utrpel zranenia a to pertrochanterickú zlomeninu stehennej kosti vpravo s posunom, ktoré zranenia si vyžiadali dobu liečenia v trvaní 180 dní, počas ktorej mohol byť obmedzený v obvyklom spôsobe života, čím ako vodič porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c/ Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov“.

Za to mu súd uložil podľa § 157 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l), písm. n), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obvinenému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona obvinenému uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu 1 (jedného) roka.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku bol poškodený U. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., E. XXXX/XX, s nárokom na náhradu škody odkázaný na civilný proces.

Krajský súd v Prešove, na podklade odvolania obvineného, uznesením z 19. mája 2022, sp. zn. 9To/38/2021, postupom podľa § 319 Trestného poriadku rozhodol tak, že odvolanie obvineného zamietol.

Proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu JUDr. Júliusa Bučeka, advokáta v Humennom, dovolanie z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení dovolania obvinený uviedol, že obžalobu v celom rozsahu považuje za nezákonnú, zmätočnú a nelogickú, pretože skutková veta obžaloby nekorešponduje s rozsiahlym dokazovaním, jednak v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní. Poukázal na záznam z dopravnej nehody z 13. decembra 2016, z ktorého vyplýva, že ako príčina dopravnej nehody bolo uvedené porušenie osobitných ustanovení o cyklistoch. V tejto súvislosti poukázal aj na skutočnosť, že vyšetrovateľ PZ podal v tejto veci návrh na zastavenie trestného stíhania voči obvinenému, pretože vyhodnotil ako príčinu dopravnej nehody nesprávny spôsob jazdy poškodeného, sediac na bicykli a odrážajúc sa nohami, pretože sa pohyboval spôsobom, ktorý mu zákon výslovne zakazuje.

Obvinený v dovolaní poukázal na dôkaz - výpoveď znalca Doc. Ing. Pavla Kohúta, PhD., keď na hlavnom pojednávaní uviedol, že technika jazdy cyklistu - poškodeného U. N. bola v rozpore s pravidlami cestnej premávky. Podľa názoru obvineného teda nebolo jednoznačne preukázané, že vinníkom dopravnej nehody bol obvinený a preto vyslovil presvedčenie, že v zmysle zásady „in dubio pro reo“ mal byť obvinený spod obžaloby oslobodený.

Podľa názoru obvineného postupom obidvoch súdov, teda súdu I. stupňa ako aj odvolacieho súdu, došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, nakoľko rozhodnutie okresného súdu bolo založené na nesprávnom posúdení zisteného skutku a tento nedostatok nebol odstránený ani odvolacím súdom, pretože tento súd sa len stotožnil so závermi prvostupňového súdu, ktoré prevzal do svojho uznesenia.

V dôvodoch dovolania ďalej poukázal na znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline, v ktorom sa konštatuje, že u obvineného boli sťažené výhľadové pomery v dvoch možných variantoch A - stĺpik karosérie a B - jazda bicyklistu po priechode pre chodcov, no u bicyklistu nebola zistená žiadna taká skutočnosť, ktorá by mala vplyv na jeho výhľadové pomery. S touto skutočnosťou sa nezaoberal ani jeden z konajúcich súdov. Oba konajúce súdy sa tak nesprávne vysporiadali s otázkou zavinenia obvineného.

Navrhol preto, aby najvyšší súd ako súd dovolací vyslovil rozsudkom, že uznesením Krajského súdu v Prešove z 22. októbra 2020, sp. zn. 9To/38/2021-533, bol porušený zákon, ako aj v konaní, ktoré mu predchádzalo, v § 2 ods. 1, § 2 ods. 10, § 2 ods. 12, § 119 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. e), § 119 ods. 4, § 176 ods. 2, § 206 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku a v ustanoveniach § 8 a § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a to v neprospech obvineného T. H.

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove z 19. mája 2022, sp. zn. 9To/38/2021 a rozsudok Okresného súdu Humenné z 28. júla 2021, sp. zn. 2T/34/2018, vo výroku o vine aj vo výroku o treste a aby podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Humenné, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa vyjadril i prokurátor Okresnej prokuratúry Humenné, ktorý navrhol dovolanie postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť. S obsahom dovolania, smerujúceho čo do skutkových a právnych hodnotení prípadu, ako aj uplatneného dovolacieho dôvodu, sa nestotožnil a

má za to, že uplatnený dovolací dôvod nebol naplnený.

Dovolacie námietky obvineného boli predmetom rozboru oboch konajúcich súdov, nejde o žiadne nové skutočnosti, tieto boli prezentované už v štádiu hlavného pojednávania a to aj vo forme kontrolného znaleckého posudku, a boli racionálnym a logickým spôsobom pretavené do konečných právnych úvah týkajúcich sa otázky viny a trestu.

K podanému dovolaniu sa vyjadril i poškodený U. N., ktorý navrhol dovolanie zamietnuť v celom rozsahu. Vyslovil názor, že konajúce súdy správne zistili a ustálili skutkový stav v predmetnej dopravnej nehode. Je nepochybné, že obvinený ako vodič motorového vozidla ho zachytil a zrazil na priechode pre chodcov.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním obvineného, vyjadreniami prokurátora a poškodeného, predložený dovolaciemu súdu na rozhodnutie 19. marca 2024.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, § 373 ods. 1 Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku. Po vykonaní takto vymedzeného formálneho prieskumu podaného dovolania obvineného však dovolací súd zistil, že je potrebné ho odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Dovolací súd primárne poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov sú preto striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Dovolanie je ako mimoriadny opravný prostriedok v rámci trestného konania spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu.

Dovolací súd tiež zdôrazňuje, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytýkaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (R 120/2012). S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, dovolací súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

V posudzovanej trestnej veci obvinený uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací súd vzhľadom na obsah dovolania obvineného považuje za nevyhnutné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i)

Trestného poriadku je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže meniť ani dopĺňať (to neplatí pre dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku). Povedané inými slovami, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdom I. stupňa a odvolacieho súdu, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú tie, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Najvyšší súd ako súd dovolací nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať (dokazovanie tu právna úprava pripúšťa len celkom výnimočne, v značne obmedzenom rozsahu a môže byť zamerané výlučne na to, aby mohlo byť rozhodnuté o dovolaní - viď. § 379 ods. 2 Trestného poriadku). Ťažisko dokazovania sa uskutočňuje v konaní pred súdom I. stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať a korigovať len odvolací súd (v zmysle druhej vety § 317 ods. 1 Trestného poriadku však nie obligatórne). Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Uvedené právne závery k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku majú svoj podklad v rozhodnutiach a stanoviskách najvyššieho súdu uverejnených v Zbierkach stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie najvyššieho súdu č. 47 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2014).

Obvinený v dovolaní namietal výlučne nesprávne zistený skutkový stav, otázku zavinenia a spôsob hodnotenia vykonaného dokazovania.

Dovolací súd v zmysle uvedeného konštatuje, že na podklade predmetného dovolacieho dôvodu je oprávnený v dovolacom konaní preskúmať iba to či skutok, tak ako bol ustálený súdmi v pôvodnom konaní (súdom I. stupňa a odvolacím súdom), ktorý nemôže dopĺňať ani meniť, naplnia všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu pod ktorú bol subsumovaný, t. j. prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona

Z uvedeného je zrejmé že skutok, tak ako bol ustálený súdmi nižších stupňov, naplnia skutkovú podstatu trestného činu, pod ktorý bol subsumovaný. Rozhodnutia súdu I. stupňa a odvolacieho súdu sú tak založené na správnom právnom posúdení zisteného skutku.

Všetky námietky obvineného smerujúce k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku sú námietkami skutkovými, ktoré sú založené výlučne na odlišnom hodnotení vykonaných dôkazov zo strany obvineného a dovolací súd, ako už bolo vyššie uvedené, nemôže v dovolacom konaní posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení (R 47/2014).

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Riadiac sa vyššie uvedenými právnymi úvahami dovolací súd nezistil v predmetnej trestnej veci naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a preto dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, t. j. pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, odmietol.

Rozhodnutie prijal senát dovolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.